Lietas arhīva Nr. C-1618-18/13
ECLI:LV:RIRT:2018:0720.C33587217.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2018.gada 20.jūlijā

Rīgas rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese V.Pužkundze
ar tiesas sēžu sekretāri U.Vanku,
piedaloties atbildētājam /pers. A/
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu SIA "Intrum Latvia" (iepriekšējais nosaukums – SIA "Lindorff Latvia") prasībā pret /pers. A/ un /pers. D/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2017.gada 27.septembrī Lindorff Oy Latvijas filiāle iesniedza Rīgas rajona tiesā prasību pret /pers. A/ un /pers. D/ par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2011.gada 8.martā starp AS „GE Money" kā cedentu un Lindorff Oy Latvijas filiāli tika noslēgts Cesijas līgums, saskaņā ar kura nosacījumiem prasītājs ieguva prasījuma tiesības uz atbildētāja saistībām ar visām blakus tiesībām.

Atbildētāja/pers. A/ un cedenta starpā pastāvēja saistība pamatojoties uz prasības pieteikumam pievienoto un 2006.gada 20.oktobrī noslēgto aizdevuma līgumu Nr.RA061020N27A. Cedents no savas puses līgumu izpildījis.

Aizdevuma līgumā puses vienojās, ka līdz 2012.gada 25.oktobrim atbildētājs saskaņā ar līgumā norādīto grafiku 72 mēnešu laikā veic aizdevuma pamatsummas LVL 3444,00 un līgumisko procentu LVL 1718,83 atmaksu aizdevējam.

Atbildētājam neveicot apmaksu, tika pieļauts nokavējums un pamatojoties uz līguma noteikumiem, prasītājam radušās tiesības aprēķināt un pieprasīt līgumsodu 10 % apmērā no ikmēneša maksājuma neapmaksātās summas par katru ikmēneša maksājuma termiņa nokavējumu. Prasītājs aprēķinājis līgumsodu 122,42 *euro* apmērā.

Starp AS "GE Money" un atbildētāju /pers. D/ noslēgts galvojuma līgums.

Pamatojoties uz Civillikuma 1401., 1469., 1472., 1511., 1548., 1579., 1587., 1588., 1589., 1590., 1652.panta 1.daļas 3.punktu, 1661., 1662., 1716., 1717., 1720., 1756., 1759., 1793., 1801., 1934., 1943.un 1946.pantu, prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja /pers. A/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no galvotāja /pers. D/ par labu prasītājam galveno parādu 2992,66 *euro*, aizdevuma lietošanas procentus 320,32 *euro* apmērā par laika periodu no 2010.gada 26.aprīļa līdz 2011.gada 26.martam, likumiskos procentus 878,84 *euro* par laika periodu no 2012.gada 26.oktobri līdz 2017.gada 18.septembrim, kā arī līgumsodu 122,42 *euro* apmērā. Vienlaikus lūgts piedzīt arī samaksāto valsts nodevu 407,31 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,27 *euro* apmērā, kā arī atzīt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no parāda pamatsummas.

Atbildētāji rakstveida paskaidrojumus par celto prasību nav iesnieguši.

Ar Rīgas rajona tiesas 2018.gada 7.maija lēmumu sākotnējais prasītājs civillietā - Lindorff Oy Latvijas filiāle aizstāts ar tās tiesību pārņēmēju SIA "Intrum Latvia".

Sūdzības par tiesas lēmumu nav iesniegtas.

Prasītāja pārstāvis uz tiesas sēdi nebija ieradies, saņemts lūgums skatīt lietu bez prasītāja pārstāvja klātbūtnes.

Atbildētājs/pers. D/ uz tiesas sēdi nav ieradies, par tiesas sēdes datumu un laiku informēts Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā. No lietas materiāliem ir redzams, ka atbildētājs tiesas pavēsti ir saņēmis, par ko 2018.gada 23.aprīlī parakstījās uzziņas lapā.

Šādos apstākļos tiesa uzskata, ka iespējams izskatīt lietu bez prasītāja pārstāvja un atbildētāja /pers. D/ klātbūtnes, jo tiesa nekonstatē Civilprocesa likuma 209. un 210.pantā norādītos pamatus lietas izskatīšanas atlikšanai.

Atbildētājs/pers. A/ tiesas sēdē prasību atzina daļēji, ko apliecināja ar savu parakstu tiesas sēdes protokolam pievienotajā apliecinājumā. Atbildētājs atzina galveno parādu, lietošanas procentus un tiesāšanās izdevumus. Prasību daļā par likumiskiem procentiem neatzina, norādot, ka šo naudu nav ņēmis. Bankai bija tiesības nedod aizdevumu, bet ja tiek dots, tad bankai arī jāuzņem par to risks. Uzskata, ka nav pamata piedzīt likumiskos procentus, jo ar to prasītājs vēlās tikai nopelnīt uz atbildētāja rēķina, tāpēc tiek cedēts prasījums. Atbildētājs ir cilvēks, kuram nav iespēju atdod aizdevumu un nav godīgi, ka prasītājs vēlās tā nopelnīt.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus kopumā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Lietā noskaidrots, ka 2011.gada 8.martā starp AS „GE Money" kā cedentu un Lindorff Oy Latvijas filiāli noslēgts Cesijas līgums, ar kuru Lindorff O y Latvijas filiāle ieguva prasījuma tiesības uz prasījumiem, kas norādīti Cesijas līguma 1.pielikumā un ir Cedenta debitoru neveiktie maksājumi aizdevuma atmaksai, pamatojoties uz noslēgtajiem kreditēšanas līgumiem (lietas 13.lapa). Saskaņā ar izrakstu no Cesijas līguma 1.pielikuma izrakstu prasītājam nodotas prasījuma tiesības arī pret atbildētāju /pers. A/ - pēc 2006.gada 20.oktobra līguma Nr.0000000001210072292 (lietas 16.lapa).

No Cesijas līgumam pievienotā izraksta no 1.pielikuma redzams, ka prasītājam cedētas atbildētāja parādsaistības 2414,41 LVL (3435,40 *euro*) apmērā, kas sastāv no nesamaksātās pamatsummas 2103,25 LVL (2992,66 *euro*), nenomaksātajiem lietošanas procentiem 225,12 LVL (320,32 *euro*) un nenomaksātās soda naudas 86,04 LVL (122,42 *euro*) apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1793.panta noteikumiem prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, un saskaņā ar Civillikuma 1801.pantu cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru), var noslēgt

jebkādā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina. Tādējādi Lindorff Oy Latvijas filiāle ieguvusi prasījuma tiesības pret atbildētāju.

Savukārt, ar Rīgas rajona tiesas 2018.gada 7.maija lēmumu, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 77.pantu, prasītājs Lindorff Oy Latvijas filiāle aizstāts ar SIA "Intrum Latvia" (lietas 60.-61.lapa)

Prasītājs lūdz piedzīt galveno parādu 2992,66 *euro*.

Civillikuma 1934.pantā noteikts, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Savukārt Civillikuma 1943.pantā noteikts, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Lietā noskaidrots, ka starp AS „GE Money" un atbildētāju /pers. A/ 2006.gada 20.oktobrī tika noslēgts aizdevuma līgums Nr.RA061020N27A (lietas 7.lapa) par aizdevuma 3444,00 LVL piešķiršanu atbildētājai, ar pienākumu veikt ikmēneša maksājumus saskaņā ar līgumā norādīto maksājuma grafiku. Aizdevums tika piešķirts uz 72 mēnešiem līdz 2012.gada 25.oktobrim.

Lietā nav strīda, ka atbildētājs savas saistības, kas izriet no 2006.gada 20.oktobra aizdevuma līguma Nr.RA061020N27A, nav izpildījis pilna apmērā. Tiesas sēdē atbildētājs /pers. A/ prasību daļā par pamatparādu atzinis.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka lietā ir pierādīta saistību neizpilde no atbildētāja puses un no atbildētāja prasītāja labā piedzenama neatmaksātā parāda pamatsumma 2992,66 *euro*.

Prasītājs lūdz piedzīt aizdevuma lietošanas procentus 320,32 *euro* par laika posmu no 2010.gada 26.aprīlī līdz 2011.gada 26.martam.

Civillikuma 1753.pantā noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Savukārt Civillikuma 1946.pants noteic, ka procenti par aizdevumiem ir dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

No lietas materiāliem pievienotā parāda aprēķina secināms, ka aizdevuma lietošanas procenti aprēķināti par laika posmu no 2010.gada 26.aprīļa līdz 2011.gada 26.martam ir 320,82 *euro.*

Civillikuma 1828.pants noteic, ja izpildījumam ir noteikts laiks, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu [..]. Savukārt Civillikuma 1651.pants noteic, ka nokavējums ir saistības izpildīšanas vai izpildījuma pieņemšanas prettiesīgs novilcinājums. Pirmajā gadījumā ir parādnieka, bet otrajā – kreditora nokavējums.

Atbildētājs nav apstrīdējis prasītāja aprēķināto procentu apmēru, kā arī likumā noteiktajā kārtībā nav iesnidzis pierādījumus, ka samaksa ir veikta. Tiesas sēdē atbildētājs /pers. A/ prasību daļā par aizdevuma lietošanas procentiem atzinis.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka no atbildētāja prasītāja labā piedzenami procenti par aizdevuma lietošanu prasības pieteikumā norādītajā 320,32 *euro* apmērā par laika posmu no 2010.gada 26.aprīlī līdz 2011.gada 26.martam.

Prasītājs lūdz piedzīt līgumsodu 122,42 *euro* par laika posmu no 2009.gada 26.oktobra līdz 2011.gada 26.martam.

Civillikuma 1716.panta pirmā un trešā daļa noteic, ka līgumsods ir pamet̄ums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Aizdevuma līguma 6.3.punktā noteikts, ka gadījumā, ja aizņēmējas kavē līgumā noteiktos maksājumus, aizņēmējs maksā aizdevējam līgumsodu 10% apmērā no ikmēneša maksājuma neapmaksātās summas par katru ikmēneša maksājuma termiņa kavējumu, kā arī parāda piedziņas izdevumus.

Prasītāja norāda, ka atbildētājs /pers. A/ no 2009.gada 26.oktobra kavē pamatsummas un procentu maksājumus. Atbildētājs nav apstrīdējis šo prasītāja apgalvojumu, kā arī tiesas sēdē atzinis līgumsodu.

No lietas materiāliem pievienotā parāda aprēķina izriet, ka atbildētāja nesamaksātais līgumsods ir 158,92 *euro*, ko prasītājs samazinājis līdz 122,42 *euro* (lietas 19.-21.lapa).

Vērtējot līgumsoda proporcionalitāti, tiesa atzīst, ka tas ir samērīgs ar galveno saistību apmēru un atbilst vispārējiem taisnīguma un samērīguma principiem. Lietā nav konstatējama prasītāja negodprātīga un atbildētāja tiesību aizskaroša rīcība, līdz ar to tiesa atzīst, ka prasība par līgumsoda piedziņu ir apmierināma prasības pieteikumā norādītajā 122,42 *euro* apmērā laika periodu no 2009.gada 26.oktobra līdz 2011.gada 26.martam.

Prasības pieteikumā prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja likumiskos procentus no laikā neatmaksātās aizdevuma summas par laika periodu no 2012.gada 26.oktobra līdz 2017.gada 18.septembrim, norādot, ka likumiskie procenti, kas aprēķināti par 1762 dienām, sastāda 878,84 *euro*.

Tiesa ir veikusi likumisko procentu pārrēķinu atbilstoši prasītāja norādītajai formulai prasības pieteikumā un secina, ka 2992,62 EUR x 6% / 360 dienas x 1762 dienas ir 878,84 EUR, kas atbilst prasītāja norādītajam aprēķinam prasības pieteikumā (lietas 4.lapa).

Pārbaudot prasītāja veikto likumisko procentu aprēķinu, tiesa konstatē, ka prasītājs likumiskos procentus aprēķinājis, vadoties no pieņēmuma, ka gadā ir 360 dienas. Tas tiesas ieskatā ir nepamatoti, jo vispārzināms ir fakts, ka gadā ir 365 dienas. Līdz ar to tiesa uzskata, ka prasītāja aprēķinātie likumiskie procenti ir pārrēķināmi atbilstoši faktam, ka gadā ir 365 dienas.

Piemērojot prasītāja izmantoto likumisko procentu aprēķināšanas formulu, konstatējams, ka 2992,62 *euro* x 6% / 365 dienas x 1762 dienas ir 866,79 *euro*.

Civillikuma 1759.pants noteic, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uzlikuma pamata (..) par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs (..). Savukārt Civillikuma 1765.panta pirmā daļa noteic, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Tiesas sēdē atbildētājs /pers. A/ iebildis pret prasību daļā par likumisko procentu piedziņu.

Tiesa, konstatējot nokavējumu un ievērojot Civillikuma 1753., 1756., 1759.panta 1.punkta noteikumus, atzīst, ka prasība par likumisko nokavējuma procentu 866,79 *euro* apmērā par laika periodu 2012.gada 26.oktobra līdz 2017.gada 18.septembrim ir pamatota un apmierināma.

Starp AS "GE Money" un /pers. D/ 2006.gada 20.oktobrī noslēgts galvojums Nr. RA061020N27A (lietas 12.lapa). /pers. D/ uzņemas saistības ar AS "GE Money" par to, ja /pers. A/ neizpildīs savas finanšu saistības ar AS "GE Money". Ar galvojumu galvinieks uzņemas atbildēt kā par galveno parādu, tā arī par blakus prasījumiem, kuri var rasties neizpildot aizdevuma līguma nosacījumus.

Ņemot vērā, ka ar galvojuma līgumu /pers. D/ uzņēmās saistības pilnā apmērā atbildēt par aizņēmumu kā pats parādnieks, līdz ar to atbilstoši Civillikuma 1702. panta otrās daļas nosacījumam prasītājam ir tiesības parāda piedziņu vērsts arī pret galvotāju /pers. D/.

Prasītājs lūdz tiesu atzīt prasītāja tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no galvenā parāda
summas par laiku no lietas izskatīšanas dienas līdz sprieduma izpildei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu tiesa, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tā rezolutīvajā daļā cita starpā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Ņemot vērā minēto un atbilstoši Civillikuma 1759.panta 1.punktā un 1765.pantā noteiktajam, tiesa atzīst prasītājam tiesības saņemt no atbildētāja 6% gadā no nesamaksātā pamatparāda līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), ievērojot Civillikuma 1763.pantā noteikto, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedz kapitāla lielumu.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus [..].

Ņemot vērā, ka tiesa ir atzinusi, ka prasība ir apmierināma daļēji, no atbildētāja /pers. A/, bet neiespējamības gadījumā no /pers. D/ prasītāja labā piedzenama samaksātā valsts nodeva 406,73 *euro* (lietas 5.lapa), kā arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,27 *euro* (lietas 6.lapa).

Civilprocesa likuma 204.[1] pantā noteikts, ka, taisot spriedumu par naudas summas un tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Atbilstoši minētai tiesību normai, atbildētājam nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 41.panta pirmo daļu, 96., 97., 193., 195. un 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. D/, personas kods /personas kods/, par labu SIA "Intrum Latvia", reģistrācijas Nr.40203088409, aizdevuma pamatsummu 2992,66 *euro* apmērā, aizdevuma lietošanas procentus 320,32 *euro* apmērā par laika periodu no 2010.gada 26.aprīļa līdz 2011.gada 26.martam, likumiskos nokavējuma procentus 866,79 *euro* apmērā par laika periodu no 2012.gada 26.oktobra līdz 2017.gada 18.septembrim, līgumsodu 122,42 *euro* apmērā par laika periodu no 2009.gada 26.oktobra līdz 2011.gada 26.martam, valsts nodevu 406,73 *euro* un ar lietas izskatīšanas saistīto izdevumus 5,27 *euro* apmērā kopā – 4714,19 *euro* (četri tūkstoši septiņi simti četrpadsmit *euro* 19 centi).

Noraidīt prasību daļā par likumisko procentu 12,05 EUR (divpadsmit *euro* un 05 centi) apmērā piedziņu.

Atzīt prasītāja SIA "Intrum Latvia", reģistrācijas Nr.40203088409, tiesības saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. D/, personas kods /personas kods/, likumiskos procentus 6% (sešus procentus) gadā no piespriestās, bet vēl nepiedzītās parāda pamatsummas (2992,66 *euro*) par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Noteikt /pers. A/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā. Datums, kad spriedums ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma pasludināšanas datumu.

Tiesnese V.Puškundze